

**Referat af Naturstyrelsen Bornholms brugerrådsmøde den 9. december
2024 kl. 13.00 – 15.00
Rømersdal, Ekkodalsvejen 2, 3720 Aakirkeby**

Deltagere fra NST

Søren Friese, skovrider
Mejse Holm, Skovfoged
Dorte Bugge Jensen, biolog og NNP-projektleder
Jill Grønberg Nothlev, biolog
Nadia Colsted Harder, forstfuldmægtig (referent)

Deltagere fra brugerrådet

Jens S. Koefoed, Bornholms landbrug & fødevarer
Jesper Lindqvist, Forsvaret
John Holm, DOF
Henning Olsen, Friluftsrådet, Bornholm
Egon Jensen, Bornholms Travselskab
Claus Clausen, DIF
Thomas Guldbæk, Naturvejlederforening
John Orbitt, Forening Bornholm

Referat

**1. Orientering om resortændring og aftalen om Grøn Trepert.
(Søren Friese)**

Naturstyrelsen er underlagt det nye ministerium – ministeriet for grøn trepart

Den politiske aftale om en "grøn trepart" har besluttet at undtage landbruget på Bornholm fra de nye kvælstofreduktioner. Denne beslutning skyldes, at landbruget på Bornholm kun udgør en relativt lille del af landets samlede kvælstofudledning

2. Orientering om Naturnationalpark Almindingen (Dorte Bugge Jensen)

Arbejdet med at nedsætte en bestyrelse blev fuldent i maj 2024. 19 repræsentanter blev godkendt af miljøministeren hvoraf Laila Kildesgaard er formand.

Bestyrelsen bliver inddraget i udarbejdelsen af planerne for NNP inden for lovgivningens rammer. NNP Almindingsens bestyrelse har på nuværende

tidspunkt afholdt 3 møder. Projekt beskrivelsen for NNP Almindingen er blevet godkendt af bestyrelsen.

Myndigsansøgningerne er igangsat hos SGAV og BRK. Derudover er NST i gang med monitoring, hvor der bliver sat friluftstællere op i området og der bliver lavet en baseline monitoring af fortidsminder.

3. Orientering om forvaltningsplanerne for urørt skov (Jill Grønberg Nothlev)

I urørte skove er skovdriften ophørt, og målet er i stedet, at optimere på hensyn til biodiversitet og friluftsliv. Ca. 70.000 ha af Naturstyrelsens arealer udlægges til urørt skov (inkl naturnationalparkerne).

Der udarbejdes forvaltningsplaner for alle arealer som er udpeget til urørt skov.

De forvaltningsplaner som er i høring er Lynggårdsskoven mf.l., Blykobbe Plantage, Bornholms Sydøstkyst, Bornholms Nordkyst, Arnager Bugt og Sose Odde. Lynggårdsskoven er ikke udpeget urørt skov.

4. Orientering om Life Open Woods Projekterne (Dorte Bugge Jensen)

Life Open Woods er er EU LIFE støttet projekt, som har til formål at øge potentialet for biologisk mangfoldighed i skov.

Der er lige nu stor fokus på at skabe naturlige hydrologi.

5. General orientering om enhedens drift og projekter

a. Restaureringen af Hammerhus (Søren Friese)

Der er blevet reserveret midler på finansloven til restaurering af Hammerhus 4 år mere.

b. Trailcenter ved Rytterknægten (Søren Friese)

Trailcenteret er i gang med at blive opført. Flere igangsatte projekter rundt om Trailcenteret heraf 40 faste orienteringsposter og en ny vandrerute.

c. Nye shelterpladser (Mejse Holm)

Shelterprojektet er afsluttet og der er kommet ny shelterplads ved Sjøljan (Opalsøen), hvor den gamle shelterplads bliver nedlagt. Derudover er der kommet nyt shelterplads ved Ravnekær.

d. Madpakkehus (Mejse Holm)

Der er blevet bygget et madpakkehus ved Hammerhus.

e. Nye hegninger (Mejse Holm)

Der er kommet nye hegn ved Lilleborg og Gamle borg. Derudover er hegnsprojekterne ved Tuleborg, Segen-engen og Rispebjerg færdige.

Der er planlagt udvidelse af hegn ved Ravnedalen, hvor der kommer skur op, så helårsgræsning er muligt.

f. Nyt i Blykobbe Plantage (Mejse Holm)

I Blykobber der kommet ny vandresti. Derudover er løberuterne blevet justeret med hjælp fra Viking Atletik.

Store strækninger af veje og stier er blevet istandsat.

g. Vallenskær (Mejse Holm)

Vallenskær er gået fra slet til pløjning og vil blive heget i løbet af 2025.

h. Nyt ved Bastemose (Mejse Holm)

Boardwalk over Bastemose får kant så den er bedre egnet for kørestolsbrugere.

i. Hundehegn (Mejse Holm)

Der er planlagt udskiftning af hundehegn i hareløkkerne

j. P-Plads (Mejse Holm)

Der planlagt ny p-plads ved Moseløkken til klippeklatrene.